

Posudek oponenta na bakalářskou práci Jana Meissnera

„Politický vývoj lotyšských prosovětských komunistů: Alfreds Rubiks a Tatjana Ždanoka“

Autor si pro svou práci zvolil v české i zahraniční literatuře dosud neprobádané téma – politickou biografii dvou vůdčích osobností neostalinského křídla Komunistické strany Lotyšska. Jeho hlavní výzkumná otázka spočívá v identifikaci faktorů, které formovaly politické názory obou politiků, odkud pocházela tvrdá opozice vůči osamostatnění Lotyšska.

Metodologicky jde o synchronní komparaci analýz politických biografii obou představitelů, která je postavena na dokumentech, parlamentních a dalších veřejných vystoupeních, autobiografiích A. Rubikse, literatuře a mediálních výstupech. Autor přitom uplatňuje svou v Čechách zdaleka ne běžnou jazykovou kompetenci lotyšskou.

Po úvodu (kap. 1.) se autor v následující druhé kapitole zabývá chronologickým vývoje přerodu země (a strany) od konce 80.let a dále v 90.letech až do fráze po vstupu země EU. Poukazuje na rozdělení společnosti zevnitř, politickou a občanskou polarizaci. Radikalizace obyvatelstva byla spojena především s emancipační snahou Lotyšů a odporem zastánců zachování SSSR. Autor stručně, ale historicky věrně reprodukuje dramatickou cestu Lotyšska k nezávislosti a postoje prosovětské komunistické strany.

Kapitoly 3 a 4 představují těžiště práce. Autor podrobně rekonstruuje politický životopis obou objektů svého bádání - Alfredse Rubickse a Tatjany Ždanoky. Poukazuje na shodné i odlišné prvky obou biografii - zejména na rozdílný etnický původ obou levicových prosovětských exponentů, na to že A.Rubicks patřil k jednomu z nemnoha odsouzených představitelů sovětského režimu v Lotyšsku. Ukazuje, že lotyšský politický systém oběma představitelům neumožnil zapojit se plnohodnotně do politické soutěže doma, nechal ovšem otevřenou cestu do Evropského parlamentu kde se oba představitelé etablovali a sledují ovšem odlišnou agendu.

Autor pracuje zdařile s literaturou i dokumenty, práce je psána dobrým jazykem, svým zaměřením představuje zajímavý a v ČR nezvyklý příspěvek ke studiu lotyšské politiky a společnosti.

Předkládaná práce se proto doporučuje k obhajobě, navrhovaná známka je jedna.

JUDr. Vladimír Handl, CSc.
Ústav mezinárodních vztahů
Praha

Praha 14. 6. 2012